

Sūrat al-Şāffāt

(Those Who Set the Ranks)

سورة الصافات

Sūrah – 37

No of Ayat – 182

English Translation : *Ali Quli Qara'i*

Urdu Translation : *Allamma Zeeshan Haider Jawadi*

Hindi Translation : *Farrukh Khan & Ahmed*

For any errors / comments please write to: rehanL@hotmail.com

Kindly recite Sura E Fatiha for Marhumeen of all those who have worked towards making this small work possible.

Please use the Arabic font “*Attari_Quran_Shipped*” to display correctly. Download font here : <http://www.duas.org/fonts/>

This is a ‘Meccan’ sūrah.

The surah that opens with the oath of the Divine One swearing by the angels arrayed before Him in devotional ranks, THE RANGED ONES—thereafter, by other angels propelling the clouds, dispelling evil, and reciting God’s praise. It takes its name from verse 1, which refers to a group of angels as “those ranged (*şāffāt*) in ranks”. The central point of this surah is the unity of God (verse 4 and verse 180) and the refutation of the pagan belief that the angels were daughters of God and worthy of worship. The angels themselves are quoted to refute this (verse 164). The prophethood of Muḥammad (s), is affirmed, as is the Hereafter. There are two supporting sections: the scenes in the Hereafter (verse 19) and the stories of earlier prophets (verse 75).

The reward for reciting this surah is ten times the total number of Jinn and Shayateen that exist. The reciter of this surah is protected from Shaitan and is safe from falling into disbelief and Shirk. His angels who record his deeds will testify for him on the Day of Judgement that he was from among those who believed in the Prophets of Allah (s.w.t.). It is narrated from Imam Ja'far as-Sadiq (a.s.) that reciting Sūrat al-Şāffāt on every Friday keeps one safe from all types of calamities. His sustenance will increase and his life, wealth and children will be protected from the evil designs of *Shaitan* and the tyrant rulers of the time. If one dies soon after reciting this surah, he will die the death of a martyr; he will be raised on the Day of Judgement together with the martyrs and will enter Jannah with them.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ

O' Allāh send Your blessings on Muhammad
and the family of Muhammad.

اے اللہ! رحمت فرم احمد وآل (ع) محمد پر

ऐ अल्लाह मुहम्मद और आले मुहम्मद पर अपनी सलामती रख

allahumma salli `ala muhammadin wa ali muhammadin

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the Name of Allāh,
the All-beneficent, the All-merciful.

عظمیم اور دا تھی رحمتوں والے خدا کے نام سے

اللہ کے نام سے جو بड़ा کृपालु اور اत्यन्त दयावान हैं।

bi-smi llāhi r-raḥmāni r-raḥīmi

وَالصَّافَاتِ صَفَا ۚ ۝

By the [angels] ranged in ranks,

باقاعدہ طور پر صفیں باندھنے والوں کی قسم

गवाह हैं परा जमाकर पंकितबद्ध होनेवाले;

wa-ṣ-ṣāffāti ṣaffan

فَالْزَّاجِرَاتِ زَجْرًا ﴿٢﴾

by the ones who drive vigorously,

پھر مکمل طریقہ سے تنبیہ کرنے والوں کی قسم

फिर डाँटनेवाले;

fa-z-zājirāti zajran

فَالْتَّالِيَاتِ ذِكْرًا ﴿٣﴾

by the ones who recite the reminder:

پھر ذکر خدا کی تلاوت کرنے والوں کی قسم

फिर यह ज़िक्र करनेवाले

fa-t-tāliyāti dhikran

إِنَّ إِلَهَكُمْ لَوَاحِدٌ ﴿٤﴾

indeed your God is certainly One,

بیشک تمہارا خدا ایک ہے

کि تुम्हारा پूज्य-پ्रभु अकेला है।

'inna 'ilāhakum la-wāḥidun

رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ الْمَشَارِقِ

{ ٥ }

the Lord of the heavens and the earth and whatever is between them, and the Lord of the easts.

وہ آسمان و زمین اور ان کے مابین کی تمام چیزوں کا پروردگار اور ہر مشرق کا مالک ہے

वह आकाशों और धरती और जो कुछ उनके बीच है सबका रब है और पूर्व दिशाओं का भी रब है

rabbu s-samāwāti wa-l-'arḍi wa-mā baynahumā wa-rabbu l-mashāriqi

إِنَّا زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِزِينَةٍ الْكَوَاكِبِ ﴿٦﴾

**Indeed We have adorned the lowest heaven with the
finery of the stars,**

پیشک ہم نے آسمان دنیا کو ستاروں سے مزین بنادیا ہے

ہم نے دُنیا کے آکاشاں کو سजावट اर्थात् تاروں سے سुسज्जित کیا، (رَأْتَ مِنْ مُسَافِرِيْنَ کو
مَارْجَ دِخَانَے کے لیے)

'innā zayyannā s-samā'a d-dunyā bi-zīnatin-i l-kawākibi'

وَحْفِظًا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ مَارِدٍ ﴿٧﴾

and to guard from any froward devil.

اور انہیں ہر سرکش شیطان سے حفاظت کا ذریعہ بنادیا ہے

और پ्रत्येक سرکش شैतान سے سुरक्षित رکھنے के لिए

wa-hifzan min kulli shayṭānin māridin

لَا يَسْمَعُونَ إِلَى الْمَلَأِ الْأَعْلَى وَيُقْذَفُونَ مِنْ كُلِّ
 جَانِبٍ ﴿٨﴾

**They do not eavesdrop on the Supernal Elite but are
 shot at from every side,**

کہ اب شیاطین عالم بالا کیبا تیں سننے کی کوشش نہیں کر سکتے اور وہ ہر طرف سے مارے جائیں گے

वे (शैतान) "मलए आला" की ओर कान नहीं लगा पाते और हर ओर से फेंक मारे जाते हैं
 भगाने-धुतकारने के लिए।

Iā yassamma 'ūna 'ilā I-mala'i I-'a 'Iā wa-yuqdhafūna min kulli jānibin

۹ دُحُورًا وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ

to drive them away, and for them there is a constant mortification,

ہنکانے کے لئے اور ان کے لئے ہمیشہ ہمیشہ کا عذاب ہے

और उनकے لی� انوارت یاتنا है

duḥūran wa-lahum 'adhābun wāṣibun

إِلَّا مَنْ خَطِفَ الْخَطْفَةَ فَأَتْبَعَهُ شَهَابٌ ثَاقِبٌ

{ ١٠ }

except him who snatches a snatch, whereat there
pursues him a piercing flame.

علاوہ اس کے جو کوئی بات اچک لے تو اس کے پیچے آگ کا شعلہ لگ جاتا ہے

کਿਨ्तु यह और बात है कि कोई कुछ उचक ले, इस दशा में एक तेज़ दहकती उल्का उसका पीछा करती है

'illā man khaṭifa l-khaṭfata fa-'atba 'ahū shihābun thāqibun

فَاسْتَفْتِهِمْ أَهُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمْ مَنْ خَلَقْنَا جَإِنَّا
 خَلَقْنَا هُمْ مِنْ طِينٍ لَازِبٍ ﴿١١﴾

Ask them, is their creation more prodigious or [that of other creatures] that We have created? Indeed We created them from a viscous clay.

اب ذراں سے دریافت کرو کہ یہ زیادہ دشوار گزار مخلوق ہیں یا جن کو ہم پیدا کرچکے ہیں ہم نے ان سب تو ایک لسدار مٹی سے پیدا کیا ہے

अब उनके पूछो कि उनके पैदा करने का काम अधिक कठिन है या उन चीज़ों का, जो हमने पैदा कर रखी है। निस्संदेह हमने उनको लेसकर मिट्टी से पैदा किया।

*fa-staftihim 'a-hum 'ashaddu khalqan 'am man khalaqnā 'innā khalaqnāhum
 min ṭīnīn lāzibin*

بَلْ عَجِبْتَ وَيَسْخَرُونَ ﴿١٢﴾

Indeed you wonder, while they engage in ridicule,

بلکہ تم تعجب کرتے ہو اور یہ مذاق اڑاتے ہیں

बल्कि तुम तो आश्चर्य में हो और वे हैं कि परिहास कर रहे हैं

bal 'ajibta wa-yaskharūna

وَإِذَا ذُكِّرُوا لَا يَذْكُرُونَ ﴿١٣﴾

and [even] when admonished do not take admonition,

اور جب نصیحت کی جاتی ہے تو قبول نہیں کرتے ہیں

और جب उन्हें یاد دیلایا جاتا है, तो वे یاد नहीं करते,

wa-'idhā dhukkirū lā yadhkurūna

وَإِذَا رَأُوا آيَةً يَسْتَسْخِرُونَ {١٤}

and when they see a sign they make it an object of ridicule,

اور جب کوئی نشانی دیکھ لیتے ہیں تو مسخر اپن کرتے ہیں

और جब کوئی نیشانی دेखते हैं तो हँसी उड़ाते हैं

wa-’idhā ra’aw ’āyatan yastaskhirūna

وَقَالُوا إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿١٥﴾

and say, 'This is nothing but plain magic!'

اور کہتے ہیں کہ یہ تو ایک کھلا ہوا جادو ہے

और کہते हैं, "यह तो बस एक प्रत्यक्ष जादू है

wa-qālū 'in hādhā 'illā siḥrun mubīnun

﴿١٦﴾ أَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا إِنَّا لَمَبْعُوثُونَ

'What! When we are dead and have become dust and bones, shall we be resurrected?

کیا جب ہم مر جائیں گے اور مٹی اور ہڈی ہو جائیں گے تو کیا دوبارہ اٹھائیں جائیں گے

क्या जब हम मर चुके होंगे और मिट्टी और हड्डियाँ होकर रह जाएँगे, तो क्या फिर हम उठाए जाएँगे?

'a- 'idhā mitnā wa-kunnā turāban wa- 'izāman 'a- 'innā la-mab 'ūthūna

﴿١٧﴾ أَوْ آبَاءُنَا الْأَوَّلُونَ

And our forefathers too?!"

اور کیا ہمارے اگلے باپ دادا بھی زندہ کئے جائیں گے

क्या और हमारे पहले के बाप-दादा भी?"

'a-wa-'abā'unā I-'awwalūna

ۚ ۱۸ ۚ قُلْ نَعَمْ وَأَنْتُمْ دَاخِرُونَ

Say, ‘Yes! And you will be utterly humble.’

کہہ دیجئے کہ پیشک اور تم ذلیل بھی ہو گے

कह दो, "हाँ! और तुम अपमानित भी होंगे।"

qul na 'am wa-'antum dākhirūna

فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ فَإِذَا هُمْ يَنْظَرُونَ ﴿١٩﴾

It will be only a single shout and, behold, they will look on,

یہ قیامت تو صرف ایک لکار ہو گی جس کے بعد سب دیکھنے لگیں گے

वह तो बस एक झिड़की होगी। फिर क्या देखेंगे कि वे ताकने लगे हैं

fa-'innamā hiya zajratun wāhidatun fa-'idhā hum yanżurūna

وَقَالُوا يَا وَيْلَنَا هَذَا يَوْمُ الدِّينِ ﴿٢٠﴾

and say, ‘Woe to us! This is the Day of Retribution!’

اور کہیں گے کہ ہائے افسوس یہ تو قیامت کا دن ہے

और وہ کہھے گے، "ऐ अफ़सोस हमपर! यह तो बदले का दिन है।"

wa-qālū yā-waylanā hādhā yawmu d-dīni

هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿٢١﴾

'This is the Day of Judgement that you used to deny!'

پیشک یہی وہ فیصلہ کا دن ہے جسے تم لوگ جھٹلا�ا کرتے تھے

यह वही फैसले का दिन है जिसे तुम झुठलाते रहे हो

hādhā yawmu l-faṣli lladhī kuntum bihī tukadhdhibūna

اَحْشُرُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا وَأَزْوَاجَهُمْ وَمَا كَانُوا يَعْبُدُونَ

{ ٢٢ }

'Muster the wrongdoers and their mates and what they used to worship

فرشتوزرائے ظلم کرنے والوں کو اور ان کے ساتھیوں کو اور خدا کے علاوہ جن کی یہ عبادت کیا کرتے تھے سب کو اکٹھا تو کرو

(کہا جائے گا) "एकत्र کरो उन लोगों को जिन्होंने ज़ुल्म किया और उनके जोड़ीदारों को भी और उनको भी जिनकी अल्लाह से हटकर वे बन्दगी करते रहे हैं।

uḥshurū lladhīna ẓalamū wa-’azwājahum wa-mā kānū ya’budūna

مِنْ دُونِ اللَّهِ فَاهْدُوهُمْ إِلَى صِرَاطِ الْجَحِيمِ

﴿٢٣﴾

besides Allah, and show them the way to hell!

اور ان کے تمام معبودوں کو اور ان کو جہنم کا راستہ تو بتادو

फिर उन सबको भड़कती हुई आग की राह दिखाओ!"

min dūni llāhi fa-hdūhum 'ilā shirāti I-jahīmi

وَقِفُوهُمْ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّدَ لَهُمْ مَسْئُولُونَ ﴿٢٤﴾

[But first] stop them! For they must be questioned.'

اور ذرا ان کو ٹھراو کہ ابھی ان سے کچھ سوال کیا جائے گا

और تनیک उन्हें ठहराओ, उनसे पूछना है,

wa-qifūhum 'innahum mas'ūlūna

۲۵ ﴿ مَا لَكُمْ لَا تَنَاصِرُونَ ﴾

‘Why is it that you do not support one another [today]?’

اب تھیں کیا ہو گیا ہے کہ ایک دوسرے کی مدد کیوں نہیں کرتے ہو

"तुम्हें क्या हो गया, जो तुम एक-दूसरे की सहायता नहीं कर रहे हो?"

mā lakum lā tanāṣarūna

۲۶ ﴿ بَلْ هُمُ الْيَوْمَ مُسْتَسِلُونَ ﴾

Rather today they are [meek and] submissive!

بلکہ آج توبے کے سب سر جھکائے ہوئے ہیں

बल्कि वे तो आज बड़े आजाकारी हो गए हैं

bal humu l-yawma mustaslimūna

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ { ٢٧ }

Some of them will turn to others, questioning each other.

اور ایک دوسرے کی طرف رخ کر کے سوال کر رہے ہیں

वे एक-दूसरे की ओर रुख करके पूछते हुए कहेंगे,

wa-'aqbala ba 'dhum 'alā ba 'dīn yatasā 'alūna

قَالُوا إِنَّكُمْ كُنْتُمْ تَأْتُونَا عَنِ الْيَمِينِ ﴿٢٨﴾

They will say, ‘Indeed you used to accost us peremptorily.’

کہتے ہیں کہ تم ہی تو ہو جو ہماری داہنی طرف سے آیا کرتے تھے

"तुम तो हमारे पास आते थे दाहिने से (और बाएँ से)"

qālū 'innakum kuntum ta'tūnanā 'ani l-yamīni

قَالُوا بَلْ لَمْ تَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٢٩﴾

They will answer, ‘Rather you [yourselves] had no faith.

وہ کہیں گے کہ نہیں تم خود ہی ایمان لانے والے نہیں تھے

वे कहेंगे, "नहीं, बल्कि तुम स्वयं ही ईमानवाले न थे

qālū bal lam takūnū mu'minīna

وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُم مِّن سُلْطَانٍ بَلْ كُنْتُمْ قَوْمًا
 طَاغِينَ ﴿٣٠﴾

We had no authority over you. Rather you [yourselves] were a rebellious lot.

اور ہماری تمہارے اوپر کوئی حکومت نہیں تھی بلکہ تم خود ہی سرکش قوم تھے

और हमारा तो तुमपर कोई ज़ोर न था, बल्कि तुम स्वयं ही सरकश लोग थे

wa-mā kāna lanā 'alaykum min sultānin bal kuntum qawman ṭāghīna

فَحَقٌّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَذَائِقُونَ ﴿٣١﴾

So our Lord's word became due against us that we shall indeed taste [the punishment].

اب ہم سب پر خدا کا عذاب ثابت ہو گیا ہے اور سب کو اس کا مزہ چکھنا ہو گا

अन्ततः हमपर हमारे रब की बात सत्यापित होकर रही। निस्संदेह हमें (अपनी करतूत का) मज़ा चखना ही होगा

fa-ḥaqqa ‘alaynā qawlu rabbinā ’innā la-dhā’iqūna

فَأَغْوَيْنَاكُمْ إِنَّا كُنَّا غَاوِينَ ﴿٣٢﴾

**So we perverted you, for we were perverse
[ourselves].'**

ہم نے تم کو گراہ کیا کہ ہم خود ہی گراہ تھے

सो हमने तुम्हें बहकाया। निश्चय ही हम स्वयं बहके हुए थे।"

fa-'aghwaynākum 'innā kunnā ghāwīna

فَإِنَّهُمْ يَوْمَئِذٍ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿٣٣﴾

So that day they will share in the punishment.

تو آج کے دن سب ہی عذاب میں برابر کے شریک ہوں گے

अतः वे सब उस दिन यातना में एक-दूसरे के सह-भागी होंगे

fa-'innahum yawma 'idhin fī l-'adhābi mushtarikūna

إِنَّا كَذَلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ﴿٣٤﴾

Indeed that is how We deal with the guilty.

اور ہم اسی طرح مجرمین کے ساتھ برناو کیا کرتے ہیں

ہم اپرाधیوں کے ساتھ اسی طرح کیا کرتے ہیں

'innā ka-dhālika naf'alu bi-l-mujrimīna'

إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ

{ ٣٥ }

Indeed it was they who, when they were told, 'There is no god except Allah,' used to be disdainful,

ان سے جب کہا جاتا تھا کہ اللہ کے علاوہ کوئی خدا نہیں ہے تو اکثر جاتے تھے

उनका हाल यह था कि जब उनसे कहा जाता कि "अल्लाह के सिवा कोई पूज्य-प्रभु नहीं हैं।" तो वे घमंड में आ जाते थे

'innahum kānū 'idhā qīla lahum lā 'ilāha 'illā llāhu yastakbirūna'

وَيَقُولُونَ أَئِنَا لَتَارِكُو آلِهٖنَا لِشَاعِرٍ مَّجْنُونٍ ﴿٣٦﴾

and [they would] say, ‘Shall we abandon our gods for a crazy poet?’

اور کہتے تھے کہ کیا ہم ایک مجنون شاعر کی خاطر اپنے خداوں کو چھوڑ دیں گے

और کہتے�ے، "ک्या हम एक उन्मादी कवि के लिए अपने उपास्यों को छोड़ दें?"

wa-yaqūlūna 'a-'innā la-tārikū 'ālihatinā li-shā'irin majnūnin

بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَّقَ الْمُرْسَلِينَ {٣٧}

Rather he has brought [them] the truth, and confirmed the [earlier] apostles.

حالانکہ وہ حق لے کر آیا تھا اور تمام رسولوں کی تصدیق کرنے والا تھا

"नहीं, बल्कि वह सत्य लेकर आया है और वह (पिछले) रसूलों की पुष्टि॥ में है।

bal jā 'a bi-l-ḥaqqi wa-ṣaddaqa I-mursalīna

إِنَّكُمْ لَذَائِقُو الْعَذَابِ الْأَلِيمِ ﴿٣٨﴾

Indeed you will taste the painful punishment,

بیشک تم سب دردناک عذاب کا مزہ چکھنے والے ہو

निश्चय ही तुम दुखद यातना का मज़ा चखोगे। -

'innakum la-dhā'iqū I-'adhābi I-'alīmi

وَمَا تُجْزِونَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣٩﴾

and you will be requited only for what you used to do

اور تمہیں تمہارے اعمال کے مطابق ہی بدلہ دیا جائے گا

"तुम बदला वही तो पाओगे जो तुम करते हो।"

wa-mā tujzawna 'illā mā kuntum ta'malūna

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿٤٠﴾

—[all] except Allah's exclusive servants.

علاوه اللہ کے مخلص بندوں کے

अलबत्ता अल्लाह के उन बन्दों की बात और है, जिनको उसने चुन लिया है

'illā 'ibāda llāhi I-mukhlašīna

أُولَئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَّعْلُومٌ ﴿٤١﴾

For such there is a known provision

کہ ان کے لئے معین رزق ہے

वही लोग हैं जिनके लिए जानी-बूझी रोज़ी है,

'ulā'ika lahum rizqun ma 'lūmun

فَوَّا كِهٌ وَهُمْ مُكْرَمُونَ ﴿٤٢﴾

—fruits—and they will be held in honour,

میوے ہیں اور وہ باعزت طریقہ سے رہیں گے

स्वादिष्ट फल।

fawākihu wa-hum mukramūna

فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٤٣﴾

in the gardens of bliss,

نعمتوں سے بھری ہوئی جنت میں

और وہ نہم ت بھری جنناتों

fī jannāti n-na‘īmi

عَلَى سُرُرٍ مُّتَقَابِلِينَ { ٤٤ }

[reclining] on couches, facing one another,

آمنے سامنے تخت پر بیٹھے ہوئے

में सम्मानपूर्वक होंगे, तख्तों पर आमने-सामने विराजमान होंगे;

'alā sururin mutaqābilīna

يُطَافُ عَلَيْهِم بِكَأْسٍ مِّنْ مَعِينٍ ﴿٤٥﴾

served around with a cup from a clear fountain,

ان کے گرد صاف شفاف شراب کا دور چل رہا ہو گا

उनके बीच विशुद्ध पेय का पात्र फिराया जाएगा,

yūṭāfu 'alayhim bi-ka'sin min ma 'īnin

بَيْضَاءَ لَذَّةٌ لِلشَّارِبِينَ ﴿٤٦﴾

snow-white, delicious to the drinkers,

سفید رنگ کی شراب جس میں پینے والے کو لطف آئے

बिलकुल साफ़, उज्जवल, पीनेवालों के लिए सर्वथा सुस्वादु

baydā' a ladhdhatin li-sh-shāribīna

﴿ ٤٧ ﴾ لَا فِيهَا غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنَزَّفُونَ

wherein there will be neither headache nor will it cause them stupefaction,

اس میں نہ کوئی دردسر ہو اور نہ ہوش و حواس گم ہونے پائیں

न उसमें कोई खुमार होगा और न वे उससे निढ़ाल और मदहोश होंगे।

lā fīhā ghawlun wa-lā hum ‘anhā yunzafūna

وَعِنْهُمْ قَاصِرَاتُ الْطَّرْفِ عَيْنٌ ﴿٤٨﴾

**and with them will be maidens of restrained glances
with big [beautiful] eyes,**

اور ان کے پاس محدود نظر رکھنے والی کشادہ چشم حوریں ہوں گی

और उनके पास निगाहें बचाए रखनेवाली, सुन्दर आँखोंवाली स्त्रियाँ होंगी,

wa-‘indahum qāṣirātu ṭ-ṭarfi ‘īnun

كَأَنَّهُنَّ بَيْضٌ مَّكْنُونٌ ﴿٤٩﴾

as if they were hidden ostrich eggs.

جن کا رنگ دروغن ایسا ہوا گا جیسے چھپائے ہوئے انڈے رکھے ہوئے ہوں

मानो वे सुरक्षित अंडे हैं

ka-'annahunna bayḍun maknūnun

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٥٠﴾

Some of them will turn to others, questioning each other.

پھر ایک دوسرے کی طرف رخ کر کے سوال کریں گے

फिर वे एक-दूसरे की ओर रुख करके आपस में पूछेंगे

fa-'aqbala ba 'duhum 'alā ba 'dīn yatasā' alūna

فَالَّقَاءِلُ مِنْهُمْ إِنَّى كَانَ لِي قَرِينٌ ﴿٥١﴾

One of them will say, 'Indeed I had a companion

تو ان میں کا ایک ہے گا کہ دار دنیا میں ہمارا ایک ساتھی بھی تھا

उनमें से एक कहनेवाला कहेगा, "मेरा एक साथी था;

qāla qā'ilun minhum 'innī kāna lī qarīnun

يَقُولُ أَإِنَّكَ لَمِنَ الْمُصَدِّقِينَ {٥٢}

who used to say, “Are you really among those who affirm

وہ کہا کرتا تھا کہ کیا تم بھی قیامت کی تصدیق کرنے والوں میں ہو

जो कहा करता था क्या तुम भी पुष्टि करनेवालों में से हो?

yaqūlu 'a-'innaka la-mina l-muṣaddiqīna

﴿ ٥٣ ﴾ إِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا أَإِنَّا لَمَدِينُونَ

[that] when we are dead and have become dust and bones, we shall indeed be brought to retribution?"'

کیا جب مر کر مٹی اور ہڈی ہو جائیں گے تو ہمیں ہمارے اعمال کا بدلہ دیا جائے گا

क्या जब हम मर चुके होंगे और मिट्टी और हड्डियाँ होकर रह जाएँगे, तो क्या हम वास्तव में बदला पाएँगे?"

'a-'idhā mitnā wa-kunnā turāban wa-'izāman 'a-'innā la-madīnūna

قَالَ هَلْ أَنْتُمْ مُّطَّلِّعُونَ ﴿٥٤﴾

He will say, 'Will you have a look?'

کیا تم لوگ بھی اسے دیکھو گے

वह कहेगा, "क्या तुम झाँककर देखोगे?"

qāla hal 'antum muṭṭali 'ūna

فَاطْلَعَ فَرَآهُ فِي سَوَاءِ الْجَحِيمِ ﴿٥٥﴾

Then he will take a look and sight him in the middle of hell.

یہ کہہ کے نگاہ ڈالی تو اسے پنج جہنم میں دیکھا

फिर वह झाँकेगा तो उसे भड़कती हुई आग के बीच में देखेगा

fa-t̄ala 'a fa-ra 'āhu fī sawā 'i I-jahīmi

۵۶ ﴿ قَالَ تَالَّهُ إِنِّي كِدْتَ لَتُرْدِينِ ﴾

He will say, 'By Allah, you had almost ruined me!

کہا کہ خدا کی قسم قریب تھا کہ تو مجھے بھی ہلاک کر دیتا

کहےگا، "अल्लाह की क़सम! तुम तो मुझे तबाह ही करने को थे

qāla ta-llāhi 'in kidta la-turdīni

وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّي لَكُنْتُ مِنَ الْمُحْضَرِينَ {٥٧}

And had it not been for my Lord's blessing, I too would have been among the arraigned!

اور میرے پروردگار کا احسان نہ ہوتا تو میں بھی یہیں حاضر کر دیا جاتا

यदि मेरे रब की अनुकूलता न होती तो अवश्य ही मैं भी पकड़कर हाज़िर किए गए लोगों में से होता

wa-law-lā ni`matu rabbī la-kuntu mina l-muḥḍarīna

أَفَمَا نَحْنُ بِمَيْتِينَ { ٥٨ }

'Is it [true] that we shall not die [anymore],

کیا یہ صحیح نہیں ہے کہ ہم اب مرنے والے نہیں ہیں

है ना अब ऐसा कि हम मरने के नहीं।

'a-fa-mā naḥnu bi-mayyitīna

إِلَّا مَوْتَنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿٥٩﴾

aside from our first death, and that we shall not be punished?

سوائے پہلی موت کے اور ہم پر عذاب ہونے والا بھی نہیں ہے

ہم مें जो मृत्यु आनी थी वह बस पहले आ चुकी। और हमें कोई यातना ही दी जाएगी!"

'illā mawtatanā I-'ūlā wa-mā naḥnu bi-mu'adhdhabīna

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٦٠﴾

This is indeed the great success!

یقینا یہ بہت بڑی کامیابی ہے

निश्चय ही यही बड़ी सफलता है

'inna hādhā la-huwa l-fawzu l-'azīmu

لِمِثْلِ هَذَا فَلَيَعْمَلِ الْعَامِلُونَ ﴿٦١﴾

Let all the workers work for the like of this!

اسی دن کے لئے عمل کرنے والوں کو عمل کرنا چاہئے

ऐसी کی چੀज़ کے لिए کर्म करनेवालों کो کर्म کرنا चाहिए

li-mithli hādhā fa-l-ya‘mali l-‘āmilūna

أَذْلِكَ خَيْرٌ نُزُلًا أَمْ شَجَرَةُ الزَّقْوَمِ ﴿٦٢﴾

Is this a better hospitality, or the Zaqqūm tree?

ذرابتاؤ کہ یہ نعمتیں مہمانی کے واسطے بہتر ہیں یا تھوہڑ کا درخت

क्या वह आतिथ्य अच्छा है या 'ज़क़्कूम' का वृक्ष?

'a-dhālika khayrun nuzulan 'am shajaratu z-zaqqūmi

إِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِّلظَّالِمِينَ ﴿٦٣﴾

Indeed We have made it a punishment for the wrongdoers.

جسے ہم نے ظالمین کی آزمائش کے لئے قرار دیا ہے

निश्चय ही हमने उस (वृक्ष) को ज़ालिमों के लिए परीक्षा बना दिया है

'innā ja 'alnāhā fitnatan li-ż-żālimīna

إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ ﴿٦٤﴾

Indeed it is a tree that emerges from the depths of hell.

یہ ایک درخت ہے جو جہنم کی تہ سے نکلتا ہے

वह एक वृक्ष है जो भड़कती हुई आग की तह से निकलता है

'innahā shajaratun takhruju fī 'aṣli l-jahīmi

٦٥ طَلْعُهَا كَأَنَّهُ رُؤُوسُ الشَّيَاطِينِ

Its spathes are as if they were devils' heads.

اس کے پھل ایسے بد نما ہیں جیسے شیطانوں کے سر

उसके गाभे मानो शैतानों के सिर (साँपों के फन) हैं

ṭal‘uhā ka-’annahū ru’ūsu sh-shayāṭīni

فَإِنَّهُمْ لَا كِلُونَ مِنْهَا فَمَا لِئُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ ﴿٦٦﴾

Indeed they will eat from it and gorge with it their bellies.

مگر یہ جسمی اسی کو کھائیں گے اور اسی سے پیٹ بھریں گے

तो वे उसे खाएँगे और उसी से पेट भरेंगे

fa-'innahum la-'ākilūna minhā fa-māli'ūna minhā l-buṭūna

۶۷} ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا لَشَوْبًا مِّنْ حَمِيمٍ

Indeed, on top of that they will take a solution of scalding water.

پھر ان کے پینے کے لئے گرم پانی ہو گا جس میں پیپ وغیرہ کی آمیزش ہو گی

फिर उनके लिए उसपर खौलते हुए पानी का मिश्रण होगा

thumma 'inna lahum 'alayhā la-shawban min ḥamīmin

۶۸) ثُمَّ إِنَّ مَرْجَعَهُمْ لَإِلَيْ الْجَحِيمِ

Then indeed their retreat will be toward hell.

پھر ان سب کا آخری انجام جہنم ہو گا

फिर उनकी वापसी भड़कती हुई आग की ओर होगी

thumma 'inna marji'ahum la-'ilā I-jahīmi

إِنَّهُمْ أَلْفَوْا آبَاءَهُمْ ضَالِّينَ ﴿٦٩﴾

Indeed they had found their fathers astray,

انہوں نے اپنے باپ دادا کو گمراہ پایا تھا

निश्चय ही उन्होंने अपने बाप-दादा को पथभ्रष्ट॥ पाया।

'innahum 'alfaw 'ābā'ahum dāllīna

فَهُمْ عَلَىٰ آثَارِهِمْ يُمْرَغُونَ ﴿٧٠﴾

yet they press on in their footsteps.

تو انہی کے نقش قدم پر بھاگتے چلے گئے

फिर वे उन्हीं के पद-चिन्हों पर दौड़ते रहे

fa-hum 'alā 'āthārihim yuhra 'ūna

وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٧١﴾

Certainly most of the ancients went astray before them,

اور یقیناً ان سے پہلے بزرگوں کی ایک بڑی جماعت گمراہ ہو چکی ہے

और उनसे پहلے भी पूर्ववर्ती लोगों में अधिकांश पथभ्रष्ट हो चुके हैं,

wa-la-qad ḥalla qablahum 'aktharu l-'awwalīna

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِمْ مُّنذِرِينَ {٧٢}

and certainly We had sent warners among them.

اور ہم نے ان کے درمیان ڈرانے والے پیغمبر علیہ السلام بھیجے

हमने उनमें सचेत करनेवाले भेजे थे।

wa-la-qad 'arsalnā fīhim mundhirīna

فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنذَرِينَ ﴿٧٣﴾

So observe how was the fate of those who were warned

تواب دیکھو کہ جنہیں ڈرایا جاتا ہے ان کے نہ ماننے کا انجمام کیا ہوتا ہے

तो अब देख लो उन लोगों का कैसा परिणाम हुआ, जिन्हे सचेत किया गया था

fa-nzur kayfa kāna ‘āqibatu l-mundharīna

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿٧٤﴾

—[all] except Allah's exclusive servants!

علاوه ان لوگوں کے جو اللہ کے مخلص بندے ہوتے ہیں

अलबत्ता अल्लाह के बन्दों की बात और है, जिनको उसने चुन लिया है

'illā 'ibāda llāhi I-mukhlaṣīna

وَلَقَدْ نَادَانَا نُوحٌ فَلَيْنِعْمَ الْمُجِيْبُونَ ﴿٧٥﴾

Certainly Noah called out to Us, and how well We responded!

اور یقیناً نوح علیہ السلام نے ہم کو آواز دی تو ہم بہترین قبول کرنے والے ہیں

نُوح نے ہمکो پुکارا था, तो हम कैसे अच्छे हैं निवेदन स्वीकार करनेवाले!

wa-la-qad nādānā nūḥun fa-la-ni‘ma l-mujībūna

وَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿٧٦﴾

We delivered him and his family from the great agony,

اور ہم نے انہیں اور ان کے اہل کو بہت بڑے کرب سے نجات دے دی ہے

ہم نے اسے اور اس کے لوگوں کو بड़ी घुटन और बेचैनी से छुटकारा दिया

wa-najjaynāhu wa-'ahlahū mina l-karbi l-'azīmi

وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُ هُمُ الْبَاقِينَ ﴿٧٧﴾

and made his descendants the survivors,

اور ہم نے ان کی اولاد ہی کو باقی رہنے والوں میں قرار دیا

और ہم نے ٹسکی سنتی (اولاد و اننु�ायी) ہی کو باکری رکھا

wa-ja `alnā dhurriyyatahū humu l-bāqīna

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ {٧٨}

and left for him a good name among posterity:

اور ان کے تذکرہ کو آنے والی نسلوں میں برقرار رکھا

और हमने पीछे आनेवाली नस्लों में उसका अच्छा ज़िक्र छोड़ा

wa-taraknā 'alayhi fī l-'ākhirīna

سَلَامٌ عَلَى نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ ﴿٧٩﴾

'Peace to Noah, throughout the nations!'

ساری خدائی میں نوح علیہ السلام پر ہمارا سلام

کि "سلام है नूह पर सम्पूर्ण संसारवालों में!"

salāmun ‘alā nūḥin fī I-‘ālamīn

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٠﴾

Thus indeed do We reward the virtuous.

ہم اسی طرح نیک عمل کرنے والوں کو جزا دیتے ہیں

निस्संदेह हम उत्तमकारों को ऐसा बदला देते हैं

'innā ka-dhālika najzī l-muḥsinīna

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨١﴾

He is indeed one of Our faithful servants.

وہ ہمارے ایماندار بندوں میں سے تھے

निश्चय ही वह हमारे ईमानवाले बन्दों में से था

'innahū min 'ibādinā I-mu'minīnā

۸۲ ﴿ ثُمَّ أَغْرَقْنَا الْآخَرِينَ ﴾

Then We drowned the others.

پھر ہم نے باقی سب کو غرق کر دیا

फिर हमने दूसरो को डूबो दिया।

thumma 'aghraqnā l-'ākharīna

وَإِنَّ مِنْ شِيَعَتِهِ لَا إِبْرَاهِيمَ ﴿٨٣﴾

Indeed Abraham was among his followers,

اور یقیناً نوح علیہ السلام ہی کے پیروکاروں میں سے ابراہیم علیہ السلام بھی تھے

और ایکراہیم بھی اُسی کے سہدھرمیयों مें سे था।

wa-'inna min shī'atihī la-'ibrāhīma

﴿٨٤﴾ إِذْ جَاءَ رَبَّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ

when he came to his Lord with a sound heart,

جب اللہ کی بارگاہ میں قلب سلیم کے ساتھ حاضر ہوئے

याद करो, जब वह अपने रब के समक्ष भला-चंगा हृदय लेकर आया;

'idh jā'a rabbahū bi-qalbin salīmin

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَاذَا تَعْبُدُونَ {٨٥}

when he said to his father and his people, ‘What is it that you are worshiping?

جب اپنے مریٰ باپ اور اپنی قوم سے کہا کہ تم لوگ کس کی عبادت کر رہے ہو

जबकि उसने अपने बाप और अपनी क़ौम के लोगों से कहा, "तुम किस चीज़ की पूजा करते हो?

'idh qāla li-'abīhi wa-qawmihī mādhā ta'budūna

أَئِفْكًا آلِهَةً دُونَ اللَّهِ تُرِيدُونَ ﴿٨٦﴾

Is it a lie, gods other than Allah, that you desire?

کیا خدا کو چھوڑ کر ان خود ساختہ خداوں کے طلب گار بن گئے ہو

क्या अल्लाह से हटकर मनघड़त उपास्यों को चाहे रहे हो?

'a-'ifkan 'ālihatan dūna llāhi turīdūna

فَمَا ظَنُّكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٨٧﴾

Then what is your idea about the Lord of all the worlds?

تو پھر رب العالمین کے بارے میں تمہارا کیا خیال ہے

आखیر سارے سंसार के रब के विषय में तुम्हारा क्या गुमान है?"

fa-mā ẓannukum bi-rabbi l-‘ālamīna

فَنَظَرَ نَظْرَةً فِي النُّجُومِ ﴿٨٨﴾

Then he made an observation of the stars

پھر ابراہیم علیہ السلام نے ستاروں میں وقت نظر سے کام لیا

फिर उसने एक दृष्टि तारों पर डाली

fa-nażara nażratan fī n-nujūmi

فَقَالَ إِنّي سَقِيمٌ ﴿٨٩﴾

and said, 'Indeed I am sick!'

اور کہا کہ میں بیمار ہوں

और کہا, "मैं तो निढ़ाल हूँ।"

fa-qāla 'innī saqīmun

فَتَوَلُوا عَنْهُ مُذْبِرِينَ ﴿٩٠﴾

So they went away leaving him behind.

تو وہ لوگ منہ پھیر کر چلے گئے

अतएव वे उसे छोड़कर चले गए पीठ फेरकर

fa-tawallaw 'anhu mudbirīna

﴿٩١﴾ فَرَاغَ إِلَىٰ آلِهٖ تِهْمٍ فَقَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ

Then he stole away to their gods and said, ‘Will you not eat?

اور ابراہیم عليه السلام نے ان کے خداوں کی طرف رخ کر کے کہا کہ تم لوگ کچھ کھاتے کیوں نہیں
ہو

फिर वह आँख बचाकर उनके देवताओं की ओर गया और कहा, "क्या तुम खाते नहीं?"

fa-rāgha 'ilā 'ālihatihim fa-qāla 'a-lā ta'kulūna

﴿ ٩٢ ﴾ مَا لَكُمْ لَا تَنْطِقُونَ

Why do you not speak?'

تمہیں کیا ہو گیا ہے کہ بولتے بھی نہیں ہو

तुम्हें क्या हुआ है कि तुम बोलते नहीं?"

mā lakum lā tanṭiqūna

﴿ ٩٣ ﴾ فَرَاغَ عَلَيْهِمْ ضَرْبًا بِالْيَمِينِ

Then he attacked them, striking forcefully.

پھر ان کی مرمٹ کی طرف متوجہ ہو گئے

फिर वह भरपूर हाथ मारते हुए उनपर पिल पड़ा

fa-rāgha 'alayhim ḏarban bi-l-yamīni

﴿ ٩٤ ﴾ فَأَقْبَلُوا إِلَيْهِ يَزِفُّونَ

They came running towards him.

تو وہ لوگ دوڑتے ہوئے ابراہیم علیہ السلام کے پاس آئے

फिर वे लोग झपटते हुए उसकी ओर आए

fa-'aqbalū 'ilayhi yaziffūna

﴿ ٩٥ ﴾ قَالَ أَتَعْبُدُونَ مَا تَنْحِتُونَ

He said, 'Do you worship what you have yourselves carved,

تو ابراہیم علیہ السلام نے کہا کہ کیا تم لوگ اپے ہاتھوں کے تراشیدہ بتوں کی پرستش کرتے ہو

उसने कहा, "क्या तुम उनको पूजते हो, जिन्हें स्वयं तराशते हो,

qāla 'a-ta 'budūna mā tanhitūna

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾

when Allah has created you and whatever you make?’

جب کہ خدا نے تمہیں اور ان کو سبھی کو پیدا کیا ہے

जबकि अल्लाह ने तुम्हें भी पैदा किया है और उनको भी, जिन्हें तुम बनाते हो?"

wa-llāhu khalaqakum wa-mā ta ‘malūna

قَالُوا ابْنُوا لَهُ بُنْيَانًا فَأَلْقُوهُ فِي الْجَحِيمِ ﴿٩٧﴾

They said, ‘Build a structure for him and cast him into a huge fire.’

ان لوگوں نے کہا کہ ایک عمارت بنائ کر آگ جلا کر انہیں آگ میں ڈال دو

वे बोले, "उनके लिए एक मकान (अर्थात् अग्नि-कुंड) तैयार करके उसे भड़कती आग में डाल दो!"

qālū bnū lahū bunyānan fa-’alqūhu fī I-jahīmi

فَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَسْفَلِينَ ﴿٩٨﴾

So they sought to outwit him, but We made them the lowermost.

ان لوگوں نے ایک چال چلنا چاہی لیکن ہم نے انہیں پست اور ذلیل کر دیا

अतः उन्होंने उसके साथ एक चाल चलनी चाही, किन्तु हमने उन्हीं को नीचा दिखा दिया

fa-'arādū bihī kaydan fa-ja 'alnāhumu l-'asfalīna

وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَى رَبِّي سَيَهْدِينِ ﴿٩٩﴾

He said, 'Indeed I am going toward my Lord, who will guide me.'

اور ابراہیم علیہ السلام نے کہا کہ میں اپنے پروردگار کی طرف جا رہا ہوں کہ وہ میری ہدایت کر دے گا

उसने कहा, "मैं अपने रब की ओर जा रहा हूँ, वह मेरा मार्गदर्शन करेगा

wa-qāla 'innī dhāhibun 'ilā rabbī sa-yahdīni

رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ { ١٠٠ }

'My Lord! Give me [an heir], one of the righteous.'

پروردگار مجھے ایک صالح فرزند عطا فرمایا

ऐ मेरे रब! मुझे कोई नेक संतान प्रदान करा!"

rabbi hab lī mina š-šāliḥīna

فَبَشَّرْنَاهُ بِغُلَامٍ حَلِيمٍ ﴿١٠١﴾

So We gave him the good news of a forbearing son.

پھر ہم نے انہیں ایک نیک دل فرزند کی بشارت دی

तो हमने उसे एक सहनशील पुत्र की शुभ सूचना दी

fa-bashsharnāhu bi-ghulāmin ḥalīmin

فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ قَالَ يَا بُنَيَّ إِنِّي أَرَىٰ فِي
الْمَنَامِ أَنِّي أَذْبَحُكَ فَانظُرْ مَاذَا تَرَىٰ ۝

**When he was old enough to assist in his endeavour,
he said, ‘My son! I see in a dream that I am
sacrificing you. See what you think.’**

پھر جب وہ فرزندان کے ساتھ دوڑ دیھوپ کرنے کے قابل ہو گیا تو انہوں نے کہا کہ پیٹا میں خواب میں دیکھ رہا ہوں کہ میں تمہیں ذبح کر رہا ہوں اب تم بتاؤ کہ تمہارا کیا خیال ہے

फिर जब वह उसके साथ दौड़-धूप करने की अवस्था को पहुँचा तो उसने कहा, "ऐ मेरे प्रिय बेटे! मैं स्वप्न में देखता हूँ कि तुझे कुरबान कर रहा हूँ। तो अब देख, तेरा क्या विचार है?"

*fa-lammā balagha ma 'ahu s-sa 'ya qāla yā-bunayya 'innī 'arā fī l-manāmi 'annī
'adhabahuka fa-nżur mādhā tarā*

قَالَ يَا أَبَتِ افْعُلْ مَا تُؤْمِرُ سَلَّمَتِي إِن شَاءَ اللَّهُ
مِن الصَّابِرِينَ ﴿١٠٢﴾

He said, ‘Father! Do whatever you have been commanded. If Allah wishes, you will find me to be patient.’

فرزند نے جواب دیا کہ بابا جو آپ کو حکم دیا چاہا ہے اس پر عمل کریں انشائی اللہ آپ مجھے صبر
ਤ੍ਰਣے والوں میں سے پائیں گے

उसने कहा, "ऐ मेरे बाप! जो कुछ आपको आदेश दिया जा रहा है उसे कर डालिए। अल्लाह ने चाहा तो आप मुझे धैर्यवान पाएँगे।"

qāla yā-’abati f‘al mā tu’maru sa-tajidunī ’in shā’ a llāhu mina š-ṣābirīna

فَلَمَّا أَسْلَمَا وَتَلَهُ لِلْجَبِينِ ﴿١٠٣﴾

So when they had both submitted [to Allah's will], and he had laid him down on his forehead,

پھر جب دونوں نے سر تسلیم خم کر دیا اور باپ نے بیٹے کو ماتھے کے بل لٹادیا

अन्ततः: जब दोनों ने अपने आपको (अल्लाह के आगे) झुका दिया और उसने (इबाराहीम ने) उसे कनपटी के बल लिटा दिया (तो उस समय क्या दृश्य रहा होगा, सोचो!)

fa-lammā 'aslamā wa-tallahū li-l-jabīni

وَنَادَيْنَاهُ أَنْ يَا إِبْرَاهِيمُ {٤٠}

We called out to him, 'O Abraham!

اور ہم نے آواز دی کہ اے ابراہیم علیہ السلام

और ہم نے ٹسے پوکارا, "ऐ इब्राहीم!

wa-nādaynāhu 'an yā-'ibrāhīmu

قَدْ صَدَقْتَ الرُّؤْيَاجِ إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

{ ١٠٥ }

You have indeed fulfilled the vision! Thus indeed do
We reward the virtuous!

تم نے اپنا خواب سچ کر دکھایا ہم اسی طرح حسن عمل والوں کو جزا دیتے ہیں

तूने स्वप्न को सच कर दिखाया। निस्संदेह हम उत्तमकारों को इसी प्रकार बदला देते हैं।"

qad şaddaqta r-ru'yā 'innā ka-dhālika najzī l-muḥsinīna

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْبَلَاءُ الْمُبِينُ ﴿١٠٦﴾

This was indeed a manifest test.'

پیشک یہ بڑا کھلا ہوا امتحان ہے

निस्संदेह यह तो एक खुली हूई परीक्षा थी

'inna hādhā la-huwa l-balā'u l-mubīnu'

وَفَدَيْنَاهُ بِذِبْحٍ عَظِيمٍ ﴿١٠٧﴾

Then We ransomed him with a great sacrifice,

اور ہم نے اس کا بدلہ ایک عظیم قربانی کو قرار دے دیا ہے

और ہم نے اسے (بے تے کو) اک بडی کुربانی کے بدلے میں छڑا لیا

wa-fadaynāhu bi-dhibhīn 'azīmin

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ {١٠٨}

and left for him a good name in posterity:

اور اس کا تذکرہ آخری دور تک باقی رکھا ہے

और हमने पीछे आनेवाली नस्लों में उसका ज़िक्र छोड़ा,

wa-taraknā 'alayhi fī l-'ākhirīna

سَلَامٌ عَلَى إِبْرَاهِيمَ ﴿١٠٩﴾

‘Peace be to Abraham!’

سلام ہو ابراہیم علیہ السلام پر

کि "سلام है इबराहीम पर।"

salāmūn ‘alā ‘ibrāhīma

كَذِلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١١٠﴾

Thus do We reward the virtuous.

ہم اسی طرح حسن عمل والوں کو جزا دیا کرتے ہیں

उत्तमकारों को हम ऐसा ही بदला देते हैं

ka-dhālika najzī l-muḥsinīna

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١﴾

He is indeed one of Our faithful servants.

پیشک ابراہیم علیہ السلام ہمارے مومن بندوں میں سے تھے

निश्चय ही वह हमारे ईमानवाले बन्दों में से था

'innahū min 'ibādinā I-mu'minīna

وَبَشَّرْنَاهُ بِإِسْحَاقَ نَبِيًّا مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿١١٢﴾

**And We gave him the good news of [the birth of] Isaac,
a prophet, one of the righteous.**

اور ہم نے انہیں اسحاق علیہ السلام کی بشارت دی جو نبی اور نیک بندوں میں سے تھے

और ہم نے उसے اسہاک کی شعبہ سُچنا دی، اچھوں میں سے اک نبی

wa-bashsharnāhu bi-'isḥāqa nabiyyan mina ṣ-ṣāliḥīna

وَبَارَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَىٰ إِسْحَاقَ جَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ
 وَظَالِمٌ لِنَفْسِهِ مُبِينٌ ﴿١١٣﴾

And We blessed him and Isaac. Among their descendants [some] are virtuous, and [some] who manifestly wrong themselves.

اور ہم نے ان پر اور اسحاق علیہ السلام پر برکت نازل کی اور ان کی اولاد میں بعض نیک کردار اور بعض کھلا اپنے نفس پر ظلم کرنے والے ہیں

और ہم نے اسہاک کو بركت دی۔ اور ان دونوں کی سانتتی مें کोई توتّمکار है और कोई अपने आप पर खुला ज़ुल्म करनेवाला

wa-bāraknā 'alayhi wa-'alā 'ishhāqa wa-min dhurriyyatihimā muhsinun wa-zālimun li-nafsihī mubīnun

وَلَقَدْ مَنَّا عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿١٤﴾

Certainly We favoured Moses and Aaron,

اور ہم نے موسیٰ علیہ السلام اور ہارون علیہ السلام پر بھی احسان کیا ہے

और ہم موسا اور ہارون پر بھی उपکار کر چुکے ہیں

wa-la-qad manannā 'alā mūsā wa-hārūna

وَنَجَّيْنَا هُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿١١٥﴾

and delivered them and their people from the great agony,

اور انہیں اور ان کی قوم کو عظیم کرب سے نجات دلائی ہے

और हमने उन्हें और उनकी क़ौम को बड़ी घुटन और बेचैनी से छुटकारा दिया

wa-najjaynā humā wa-qawmahumā mina l-karbi l-‘azīmi

وَنَصَرْنَاهُمْ فَكَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ ﴿١٦﴾

and We helped them so that they became the victors.

اور ان کی مدد کی ہے تو وہ غلبہ حاصل کرنے والوں میں ہو گئے ہیں

हमने उनकी सहायता की, तो वही प्रभावी रहे

wa-naşarnāhum fa-kānū humu l-ghālibīna

وَآتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ الْمُسْتَبِينَ ﴿١١٧﴾

We gave them the illuminating scripture

اور ہم نے انہیں واضح مطالب والی کتاب عطا کی ہے

हमने उनको अत्यन्त स्पष्टा किताब प्रदान की।

wa-’ātaynāhumā I-kitāba I-mustabīna

وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿١١٨﴾

and guided them to the straight path,

اور دونوں کو سیدھے راستہ کی ہدایت بھی دی ہے

और उन्हें سੀधਾ ਮਾਰਗ ਦਿਖਾਯਾ

wa-hadaynāhumā š-širāṭa l-mustaqīma

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْآخِرِينَ ﴿١١٩﴾

and left for them a good name in posterity.

اور ان کا مذکورہ بھی اگلی نسلوں میں باقی رکھا ہے

और हमने पीछे आनेवाली नस्लों में उसका अच्छा ज़िक्र छोड़ा

wa-taraknā 'alayhimā fī l-'ākhirīna

سَلَامٌ عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿١٢٠﴾

‘Peace be to Moses and Aaron!’

سلام ہو موسیٰ علیہ السلام اور ہارون علیہ السلام پر

کि "سلام है मूसा और हारून पर!"

salāmun ‘alā mūsā wa-hārūna

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٢١﴾

Thus indeed do We reward the virtuous.

ہم اسی طرح نیک عمل کرنے والوں کو بدلہ دیا کرتے ہیں

निस्संदेह हम उत्तमकारों को ऐसा बदला देते हैं

'innā ka-dhālika najzī l-muḥsinīna

إِنَّهُمَا مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٢٢﴾

They are indeed among Our faithful servants.

پیشک وہ دونوں ہمارے مومن بندوں میں سے تھے

निश्चय ही वे दोनों हमारे ईमानवाले बन्दों में से थे

'innahumā min 'ibādinā l-mu'minīn'

وَإِنَّ إِلْيَاسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٢٣﴾

And indeed Ilyās was one of the apostles,

اور یقیناً الیاس علیہ السلام بھی مرسلین میں سے تھے

और نیسندھہِ ایلیاس بھی رسلوں مें से था।

wa-'inna 'ilyāsa la-mina l-mursalīna

﴿ ١٢٤ ﴾ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَلَا تَتَقْبُونَ

when he said to his people, ‘Will you not be Godwary?

جب انہوں نے اپنی قوم سے کہا کہ تم لوگ خدا سے کیوں نہیں ڈرتے ہو

याद करो, जब उसने अपनी क़ौम के लोगों से कहा, "क्या तुम डर नहीं रखते?

'idh qāla li-qawmihī 'a-lā tattaqūna

أَتَدْعُونَ بِعُلَّا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ ﴿١٢٥﴾

Do you invoke Baal and abandon the best of creators,

کیا تم لوگ بعل کو آواز دیتے ہو اور بہترین خلق کرنے والے کو چھوڑ دیتے ہو

क्या तुम 'बअत' (देवता) को पुकारते हो और सर्वोत्तम सृष्टा। को छोड़ देते हो;

'a-tad'ūna ba 'lan wa-tadharūna 'aḥsana l-khāliqīna

اللَّهُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٢٦﴾

Allah, your Lord and Lord of your forefathers?’

جب کہ وہ اللہ تمہارے اور تمہارے باپ داد کا پالنے والا ہے

अपने रब और अपने अगले बाप-दादा के रब, अल्लाह को!"

allāha rabbakum wa-rabba 'ābā'ikumu I-'awwalīna

فَكَذَّبُوهُ فَإِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿١٢٧﴾

But they impugned him. So they will indeed be arraigned [before Him]

پھر ان لوگوں نے رسول کی تکذیب کی تو سب کے سب جہنم میں گرفتار کئے جائیں گے

کین्तु انہوں نے اسے جڑالا دیا۔ سو وے نیشچay ही पकड़कर हाजिर किए जाएँगे

fa-kadhdhabūhu fa-'innahum la-muḥḍarūna

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٢٨﴾

—[all] except Allah's exclusive servants.

علاوه اللہ کے مخلص بندوں کے

अल्लाह के बन्दों की बात और है, जिनको उसने चुन लिया है

'illā 'ibāda llāhi I-mukhlaṣīna

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿١٢٩﴾

We left for him a good name in posterity.

اور ہم نے ان کا تذکرہ بھی بعد کی نسلوں میں باقی رکھ دیا ہے

और ہم نے پیछے آنے والی نسلोں مें उसका अच्छा ज़िक्र छोड़ा

wa-taraknā 'alayhi fī l-'ākhirīna

سَلَامٌ عَلَى إِلٰيٰ يَاسِينَ ﴿١٣٠﴾

‘Peace be to Ilyās!’

سلام ہو آل یاسین علیہ السلام پر

کि "سلام है इलयास पर!"

salāmun ‘alā ’il yāsīna

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣١﴾

Thus indeed do We reward the virtuous.

ہم اسی طرح حسُو عمل والوں کو جزا دیا کرتے ہیں

निस्संदेह हम उत्तमकारों को ऐसा ही बदला देते हैं

'innā ka-dhālika najzī l-muḥsinīna

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣٢﴾

He is indeed one of Our faithful servants.

بیشک وہ ہمارے با ایمان بندوں میں سے تھے

निश्चय ही वह हमारे ईमानवाले बन्दों में से था

'innahū min 'ibādinā l-mu'minīnā

وَإِنَّ لُوطًا لَّمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٣٣﴾

And indeed Lot was one of the apostles,

اور لوٹ بھی یقیناً مرسلین میں تھے

और نिश्चय ही लूत भी रसूलों में से था

wa-`inna lūṭan la-mina l-mursalīna

﴿ ١٣٤ ﴾ إِذْ نَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ

when We delivered him and all his family,

تو ہم نے انہیں اور ان کے تمام گھر والوں کو نجات دے دی

याद करो, जब हमने उसे और उसके सभी लोगों को बचा लिया,

'idh najjaynāhu wa-'ahlahū 'ajma 'īna

إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَابِرِينَ ﴿١٣٥﴾

except an old woman among those who remained behind.

علاوه ان کی زوجہ کے کہ وہ پچھے رہ جانے والوں میں شامل ہو گئی تھی

सिवाय एक बुढ़िया के, जो पीछे रह जानेवालों में से थी

'illā 'ajūzan fī l-ghābirīna

۱۳۶ ﴿ ثُمَّ دَمَرْنَا الْآخَرِينَ ﴾

Then We destroyed [all] the others.

پھر ہم نے سب کو تباہ و بر باد بھی کر دیا

फिर दूसरों को हमने तहस-नहस करके रख दिया

thumma dammarnā I-’ākharīna

وَإِنَّكُمْ لَتَهْرُونَ عَلَيْهِمْ مُّصْبِحِينَ { ١٣٧ }

And indeed you pass by them at dawn

تمان کی طرف سے برابر صبح کو گزرتے رہتے ہو

और نیسندھ تومان پر (उनके क्षेत्र) سے گزرتे हो कभी प्रातः करते हुए

wa-'innakum la-tamurrūna 'alayhim mušbiḥīna

وَبِاللَّيْلِ قَلَّ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٣٨﴾

and at night. So do you not apply reason?

اور رات کے وقت بھی تو کیا تمہیں عقل نہیں آرہی ہے

और रात में भी। तो क्या तुम बुद्धि से काम नहीं लेते?

wa-bi-l-layli 'a-fa-lā ta 'qilūna

وَإِنَّ يُونُسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٣٩﴾

And indeed Jonah was one of the apostles,

اور پیشک یونس علیہ السلام بھی مرسلین میں سے تھے

और نیسسंدہہ یونس بھی رسولوں مें से था

wa-’inna yūnusa la-mina l-mursalīna

إِذْ أَبْقَى إِلَى الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ ﴿١٤٠﴾

when he absconded toward the laden ship.

جب وہ بھاگ کر ایک بھری ہوئی کشتی کی طرف گئے

याद करो, जब वह भरी नौका की ओर भाग निकला,

'idh 'abaqa 'ilā l-fulki l-mashḥūni

فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ ﴿١٤١﴾

Then he drew lots with them and he was the one to be refuted.

اور اہل کشتی نے قرعہ نکالا تو انہیں شرمندگی کا سامنا کرنا پڑا

फिर पर्ची डालने में शामिल हुआ और उसमें मात खाई

fa-sāhama fa-kāna mina l-mudħaḍīna

فَالْتَّقَمَهُ الْحُوتُ وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿١٤٢﴾

Then the fish swallowed him while he was blameworthy.

پھر انہیں مچھلی نے نگل لیا جب کہ وہ خود اپنے نفس کی ملامت کر رہے تھے

फिर उसे मछली ने निगल लिया और वह निन्दनीय दशा में ग्रस्त हो गया था।

fa-Itaqamahu I-ḥūtu wa-huwa mulīmun

فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ ﴿١٤٣﴾

**And had he not been one of those who celebrate
Allah's glory,**

پھر اگر وہ تسبیح کرنے والوں میں سے نہ ہوتے

अब यदि वह तसबीह करनेवाला न होता

fa-law-lā 'annahū kāna mina l-musabbiḥīna

لَلَّبِثَ فِي بَطْنِهِ إِلَى يَوْمِ يُبَعْثُونَ ﴿١٤٤﴾

he would have surely remained in its belly till the day
they will be resurrected.

تُورُوزِ قِيَامَتٍ تَكُ اسَى كے شکم میں رہ جاتے

तो उसी के भीतर उस दिन तक पड़ा रह जाता, जबकि लोग उठाए जाएँगे।

la-labitha fī baṭnihī 'ilā yawmi yub'athūna

فَنَبَذْنَاهُ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ ﴿١٤٥﴾

Then We cast him on a bare shore, and he was sick.

پھر ہم نے ان کو ایک میدان میں ڈال دیا جب کہ وہ مریض بھی ہو گئے تھے

अन्ततः हमने उसे इस दशा में कि वह निढ़ाल था, साफ़ मैदान में डाल दिया।

fa-nabadhnāhu bi-l-‘arā’i wa-huwa saqīmun

وَأَنْبَتْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِّنْ يَقْطِينٍ ﴿١٤٦﴾

So We made a gourd plant grow above him.

اور ان پر ایک کدو کا درخت اگادیا

हमने उसपर बेलदार वृक्ष उगाया था

wa-'anbatnā 'alayhi shajaratan min yaqtīnin

وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَيْ مِائَةِ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ ﴿١٤٧﴾

We sent him to a [community of] hundred thousand or more,

اور انہیں ایک لاکھ یا اس سے زیادہ کی قوم کی طرف نمائندہ بنانے کا بھیجا

और ہم نے اس سے اک لाख یا اس سے اधिक (لੋگوں) کی اور بھیجا

wa-'arsalnāhu 'ilā mi'ati 'alfin 'aw yazīdūna

فَآمَنُوا فَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَى حِينٍ ﴿١٤٨﴾

and they believed [in him]. So We provided for them for a while.

تو وہ لوگ ایمان لے آئے اور ہم نے بھی ایک مدت تک انہیں آرام بھی دیا

फिर वे ईमान लाए तो हमने उन्हें एक अवधि कर सुख भोगने का अवसर दिया।

fa-'āmanū fa-matta 'nāhum 'ilā hīnin

فَاسْتَفْتِهِمْ أَرِبِّكَ الْبَنَاتُ وَلَهُمُ الْبَنُونَ ﴿١٤٩﴾

Ask them, are daughters to be for your Lord while sons are to be for them?

پھر اے پیغمبر ان کفار سے پوچھئے کہ کیا تمہارے پروردگار کے پاس لڑکیاں ہیں اور تمہارے پاس لڑکے ہیں

अब उनसे पूछो, "क्या तुम्हारे रब के लिए तो बेटियाँ हों और उनके अपने लिए बेटे?

fa-staftihim 'a-li-rabbika l-banātu wa-lahumu l-banūna

أَمْ خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنَّا ثُمَّ وَهُمْ شَاهِدُونَ ﴿١٥٠﴾

Did We create the angels females while they were present?

یا ہم نے ملائکہ کو لڑکیوں کی شکل میں پیدا کیا ہے اور یہ اس کے گواہ ہیں

ک्या हमने ف़रिश्तों को औरतें बनाया और यह उनकी आँखों देखी बात हैं?"

'am khalaqnā I-malā'ikata 'ināthan wa-hum shāhidūna

﴿١٥١﴾ أَلَا إِنَّهُمْ مِنْ إِفْكَرِهِمْ لَيَقُولُونَ

Look! It is indeed out of their mendacity that they say,

آگاہ ہو جاؤ کہ یہ لوگ اپنی منگھڑت کے طور پر یہ باتیں بناتے ہیں

سुन لो، نिश्चय ही वे अपनी मनघड़त कहते हैं

'a-lā 'innahum min 'ifkihim la-yaqūlūna

وَلَدَ اللَّهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١٥٢﴾

'Allah has begotten,' and they indeed speak a falsehood.

کہ اللہ کے یہاں فرزند پیدا ہوا ہے اور یہ لوگ بالکل جھوٹے ہیں

کि "اللہ کے اولاد ہوئے ہیں!" نیکھلی ہی وے جھوٹے ہیں।

walada llāhu wa-’innahum la-kādhibūna

أَصْطَفَى الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِينَ ﴿١٥٣﴾

Has he preferred daughters to sons?

کیا اس نے اپنے لئے بیٹوں کے بجائے بیٹیوں کا انتخاب کیا ہے

क्या उसने बेटों की अपेक्षा बेटियाँ चुन ली हैं?

'a-ṣṭafā I-banāti 'alā I-banīna

۱۵۴ ﴿ مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴾

What is the matter with you? How do you judge?

آخر تمہیں کیا ہو گیا ہے تم کیسا فیصلہ کر رہے ہو

تُمْهُنْ ک्या हो गया है? तुम कैसा फ़ैसला करते हो?

mā lakum kayfa taḥkumūna

أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٥﴾

Will you not then take admonition?

کیا تم غور و فکر نہیں کر رہے ہو

तो क्या तुम होश से काम नहीं लेते?

'a-fa-lā tadhakkarūna

أَمْ لَكُمْ سُلْطَانٌ مُّبِينٌ ﴿ ١٥٦ ﴾

Do you have a manifest authority?

یا تمہارے پاس اس کی کوئی واضح دلیل ہے

क्या तुम्हारे पास कोई स्पष्ट प्रमाण है?

'am lakum sultānun mubīnun

فَأُتُوا بِكِتَابٍ كُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٥٧﴾

Then produce your scripture, should you be truthful.

تو اپنی کتاب کو لے آؤ اگر تم اپنے دعویٰ میں سچ ہو

तो लाओ अपनी किताब, यदि तुम सच्चे हो

fa-’tū bi-kitābikum ’in kuntum šādiqīna

وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجِنَّةِ نَسَبًا ۚ وَلَقَدْ عَلِمَتِ الْجِنَّةُ
 إِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ۝ ١٥٨

And they have set up a kinship between Him and the jinn, while the jinn certainly know that they will indeed be presented [before Him].

اور انہوں نے خدا اور جنات کے درمیان بھی رشتہ قرار دے دیا حالانکہ جنات کو معلوم ہے کہ انہیں بھی خدا کی بارگاہ میں حاضر کیا جائے گا

उन्होंने اللہ اور جنات کے بीच ناتا جوड़ रखा है, हालाँकि جनत को भली-भाँति मालूम है कि वे अवश्य पकड़कर हाजिर किए जाएँगे-

*wa-ja 'alū baynahū wa-bayna I-jinnati nasaban wa-la-qad 'alimati I-jinnatu
 'innahum la-muḥḍarūna*

سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿١٥٩﴾

Clear is Allah of whatever they allege [about Him],

خدا ان سب کے بیانات سے بلند و برتر اور پاک و پاکیزہ ہے

महान और उच्च है अल्लाह उससे, जो वे बयान करते हैं। -

subḥāna llāhi 'ammā yaṣifūna

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٦٠﴾

—[all] except Allah's exclusive servants.

علاوه خدا کے نیک اور مخلص بندوں کے

अल्लाह के उन बन्दों की बात और है, जिन्हें उसने चुन लिया

'illā 'ibāda llāhi I-mukhlaṣīna

فَإِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ ﴿١٦١﴾

Indeed you and what you worship

پھر تم اور جس کی تم پر ستش کر رہے ہو

अतः तुम और जिनको तुम पूजते हो वे,

fa-'innakum wa-mā ta'budūna

۱۶۲ ﴿ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ بِفَاتِنَينَ ﴾

—you cannot mislead [anyone] about Him,

سب مل کر بھی اس کے خلاف کسی کو بہکا نہیں سکتے ہو

तुम सब अल्लाह के विरुद्ध किसी को बहका नहीं सकते,

mā 'antum 'alayhi bi-fātinīna

إِلَّا مَنْ هُوَ صَالِ الْجَحِيمِ ﴿١٦٣﴾

except someone who is bound for hell.

علاوه اس کے جس کو جہنم میں جانا ہی ہے

सिवाय उसके जो जहन्नम की भड़कती आग में पड़ने ही वाला हो

'illā man huwa šāli l-jaħīmi

وَمَا مِنَّا إِلَّا لَهُ مَقَامٌ مَّعْلُومٌ ﴿١٦٤﴾

'There is none among us but has a known place.

اور ہم میں سے ہر ایک کے لئے ایک مقام معین ہے

और ہماری اور سے ٹسکے لیए انیوار्यतः: اک جات اور نیت س्थان ہے

wa-mā minnā 'illā lahū maqāmun ma'lūmun

وَإِنَّا لَنَحْنُ الصَّافُونَ ﴿١٦٥﴾

Indeed it is we who are the ranged ones .

اور ہم اس کی بارگاہ میں صف بستہ کھڑے ہونے والے ہیں

और ہم ही पंकितबद्ध करते हैं।

wa-'innā la-naḥnu š-ṣāffūna

وَإِنَّا لَنَحْنُ الْمُسَبِّحُونَ {١٦٦}

Indeed it is we who are those who celebrate Allah's glory.'

اور ہم اس کی تسبیح کرنے والے ہیں

और ہم ही महानता बयान करते हैं

wa-’innā la-naḥnu l-musabbiḥūna

وَإِنْ كَانُوا لَيَقُولُونَ ﴿١٦٧﴾

Indeed they used to say,

اگرچہ یہ لوگ یہی کہا کرتے تھے

वे तो कहा करते थे,

wa-'in kānū la-yaqūlūna

لَوْ أَنَّ عِنْدَنَا ذِكْرًا مِّنَ الْأَوَّلِينَ ﴿١٦٨﴾

'Had we possessed a reminder from the ancients,

کہ اگر ہمارے پاس بھی پہلے والوں کا تذکرہ ہوتا

"यदि हमारे पास पिछलों की कोई शिक्षा होती

law 'anna 'indanā dhikran mina l-'awwalīna

لَكُنَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٦٩﴾

we would surely have been Allah's exclusive servants.'

تو ہم بھی اللہ کے نیک اور مخلص بندے ہوتے

तो हम अल्लाह के चुने हुए बन्दे होते।"

Ia-kunnā 'ibāda llāhi I-mukhlaṣīna

فَكَفَرُوا بِهِ قَسْوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿١٧٠﴾

But they disbelieved it [when it came to them]. Soon they will know.

تو پھر ان لوگوں نے کفر اختیار کر لیا تو عنقریب انہیں اس کا انجام معلوم ہو جائے گا

کین्तु उन्होंनے इनकार कर दिया, तो अब जल्द ही वे जान लेंगे

fa-kafarū bihī fa-sawfa ya 'lamūna

وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ ﴿١٧١﴾

**Certainly Our decree has gone beforehand in favour of
Our servants, the apostles,**

اور ہمارے پیغمبر بندوں سے ہماری بات پہلے ہی طے ہو چکی ہے

और ہمارے اپنے उन बन्दों के हक़ में, जो रसूल बनाकर भेजे गए, हमारी बात पहले ही
निश्चित हो चुकी है

wa-la-qad sabaqat kalimatunā li-‘ibādinā I-mursalīna

إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنْصُورُونَ ﴿١٧٢﴾

that they will indeed receive [Allah's] help,

کہ ان کی مدد بہر حال کی جائے گی

کि نिश्चय ही उन्हीं की सहायता की जाएगी।

'innahum la-humu l-manṣūrūna

وَإِنَّ جُنْدَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿١٧٣﴾

and indeed Our hosts will be the victors.

اور ہمارا شکر بہر حال غالب آنے والا ہے

और نिश्चय ही हमारी सेना ही प्रभावी रहेगी

wa-'inna jundanā la-humu l-ghālibūna

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿١٧٤﴾

So leave them alone for a while,

اہذا آپ تھوڑے دنوں کے لئے ان سے منہ پھیر لیں

अतः एक अवधि तक के लिए उनसे रुख फेर लो

fa-tawalla 'anhum ḥattā hīnin

وَأَبْصِرْهُمْ فَسَوْفَ يُنْصَرُونَ ﴿١٧٥﴾

and watch them; soon they will see [the truth of the matter].

اور ان کو دیکھتے رہیں عنقریب یہ خود اپنے انجام کو دیکھ لیں گے

और उन्हें देखते रहो। वे भी जल्द ही (अपना परिणाम) देख लेंगे

wa-’abşirhum fa-sawfa yubşirūna

۱۷۶ ﴿ أَفَيُعَذَّا إِنَّا يَسْتَعْجِلُونَ ﴾

Do they seek to hasten Our punishment?

کیا یہ ہمارے عذاب کے بارے میں جلدی کر رہے ہیں

क्या वे हमारी यातना के लिए जल्दी मचा रहे हैं?

'a-fa-bi-'adhābinā yasta'jilūna

فَإِذَا نَزَلَ بِسَاحَتِهِمْ فَسَاءَ صَبَاحُ الْمُنذَرِينَ

{ ١٧٧ }

But when it descends in their courtyard it will be a dismal dawn for those who had been warned.

توجب وہ عذاب ان کے آنگن میں نازل ہو جائے گا تو وہ ڈرائی جانے والی قوم کی بدترین صبح ہو گی

तो जब वह उनके आँगन में उतरेगी तो बड़ी ही बुरी सुबह होगी उन लोगों की, जिन्हें सचेत किया जा चुका है!

fa-'idhā nazala bi-sāḥatihim fa-sā'a šabāḥu l-mundharīna

وَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿١٧٨﴾

So leave them alone for a while,

اور آپ تھوڑے دنوں ان سے منہ پھر لیں

एक अवधि तक के लिए उनसे रुख़ फेर लो

wa-tawalla 'anhum ḥattā hīnin

وَأَبْصِرْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ﴿١٧٩﴾

and watch; soon they will see.

اور دیکھتے رہیں عنقریب یہ خود دیکھ لیں گے

और देखते रहो, वे जल्द ही देख लेंगे

wa-'abşir fa-sawfa yubşirūna

سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿١٨٠﴾

**Clear is your Lord, the Lord of Might, of whatever they
allege [concerning Him].**

آپ کا پروردگار جو مالک عزت بھی ہے ان کے بیانات سے پاک و پاکیزہ ہے

महान और उच्च है तुम्हारा रब, प्रताप का स्वामी, उन बातों से जो वे बताते हैं!

subḥāna rabbika rabbi l-‘izzati ‘ammā yaṣifūna

وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ﴿١٨١﴾

Peace be to the apostles!

اور ہمار اسلام تمام مرسلین پر ہے

और سلام है रसूलों पर;

wa-salāmun ‘alā l-mursalīna

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٨٢﴾

All praise belongs to Allah, Lord of all the worlds.

اور ساری تعریف اس اللہ کے لئے ہے جو عالمین کا پروردگار ہے

और سب پ्रশংসা অল্লাহ, সারে সংসার কে রব কে লিএ হै

wa-l-hamdu li-llāhi rabbi l-‘ālamīna

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ

O' Allāh send Your blessings on Muhammad
and the family of Muhammad.

اے اللہ! رحمت فرم احمد وآل (ع) محمد پر

ऐ अल्लाह मुहम्मद और आले मुहम्मद पर अपनी सलामती रख

allahumma salli `ala muhammadin wa ali muhammadin

Please recite
Sūrat al-Fātiḥah
for
ALL MARHUMEEN

For any errors / comments please write to: rehanL@hotmail.com

Kindly recite Sura E Fatiha for Marhumeen of all those who have worked towards making this small work possible.
Please use the Arabic font “Attari_Quran_Shipped” to display correctly. Download font here : <http://www.duas.org/fonts/>